

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

«ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΕΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΒΙΟΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ»

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΚΛΑΣΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ		
ΤΜΗΜΑ/ΠΠΣ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ/ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ, ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΠΣ - ΕΠΙΠΕΔΟ 6		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	XXXXXXXXXX	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	5 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΕΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΒΙΟΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	4	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.duth.gr/courses/XXXXXX/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι συμμετέχοντες θα μπορούν/είναι σε θέση να:

- Κατανοούν βασικές έννοιες της βιοαρχαιολογίας, ως εξειδίκευσης στο πλαίσιο της ανθρωπολογίας.
- αντιληφθούν την έκταση της ανθρώπινης βιολογικής μεταβλητότητας και πλαστικότητας στο χώρο και στο χρόνο.
- γνωρίζουν βάθος των πληροφοριών που παρέχουν τα ανθρώπινα κατάλοιπα για την κατανόηση της ανθρώπινου παρελθόντος
- εφαρμόσουν εργαστηριακά πρωτόκολλα συλλογής βιοαρχαιολογικών δεδομένων
- εφαρμόσουν την θεωρητική και πρακτική τους κατάρτιση σε επαγγελματικό και ερευνητικό επίπεδο

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

<p>Αυτόνομη εργασία Ομαδική εργασία Εργασία σε διεθνές περιβάλλον Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</p>	<p>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών • Λήψη αποφάσεων • Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής • Παραγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης • Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών • Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον • Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα • Αυτόνομη εργασία • Ομαδική εργασία 	

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1	<ul style="list-style-type: none"> • Εισαγωγή στη βιοαρχαιολογία 	<ul style="list-style-type: none"> • Γνωριμία με φοιτητές/τριες και παρουσίαση του περιεχομένου, του στόχου, των μαθησιακών αποτελεσμάτων και των απαιτήσεων του μαθήματος • Ιστορία της βιοαρχαιολογικής έρευνας • Σύγχρονες προσεγγίσεις στην βιοαρχαιολογία • Νομικά και ηθικά ζητήματα στη μελέτη και τη διαχείριση οστεολογικού υλικού
2	<ul style="list-style-type: none"> • Ανθρώπινα κατάλοιπα στο αρχαιολογικό αρχείο 	<ul style="list-style-type: none"> • Ταφές και ταφικές πρακτικές • Βασικές αρχές ταφονομίας • Ανασκαφική μεθοδολογία • Συλλογή δεδομένων στο πεδίο
3	<ul style="list-style-type: none"> • Ο σκελετός του ανθρώπου 	<ul style="list-style-type: none"> • Ανθρώπινη ποικιλομορφία και σκελετική βιολογία • Δομή, μορφολογία και ανατομική ορολογία • Αναγνώριση και περιγραφή οστών
4	<ul style="list-style-type: none"> • Εκτίμηση ηλικίας από το σκελετό 	<ul style="list-style-type: none"> • Μέθοδοι αναγνώρισης ηλικίας σε ενήλικα άτομα • Μέθοδοι αναγνώρισης ηλικίας σε ανήλικα άτομα • Σύγχρονες εφαρμογές στην εκτίμηση της ηλικίας
5	<ul style="list-style-type: none"> • Προσδιορισμός του φύλου στο σκελετό 	<ul style="list-style-type: none"> • Φυλετικός διμορφισμός • Προσδιορισμός του φύλου με βάση τα μορφολογικά χαρακτηριστικά της πυέλου και του κρανίου • Προσδιορισμός του φύλου με βάση οστεομετρικά χαρακτηριστικά
6	<ul style="list-style-type: none"> • Υγεία, ανάπτυξη και σκελετικό stress σε αρχαιολογικούς πληθυσμούς 	<ul style="list-style-type: none"> • Η έννοια του stress στον σκελετό • Σκελετικοί και οδοντικοί δείκτες stress • Ανάπτυξη και αναστήμα • Μέθοδοι για την εκτίμηση του αναστήματος
7	<ul style="list-style-type: none"> • Έκθεση σε λοιμώδη νοσήματα σε αρχαιολογικούς πληθυσμούς 	<ul style="list-style-type: none"> • Τερηδόνα, περιοδοντική νόσος και απώλεια δοντιών • Μη ειδικές λοιμώξεις και διαταραχές • Ειδικά λοιμώδη νοσήματα
8	<ul style="list-style-type: none"> • Οι σκελετικές κακώσεις ως δείκτες διαβίωσης και διαπροσωπικής βίας 	<ul style="list-style-type: none"> • Σκελετικά κατάγματα και τρόπος ζωής • Σκελετικές κακώσεις και διαπροσωπική βία • Ιατρική περίθαλψη και χειρουργικές επεμβάσεις • Ερμηνεία των σκελετικών κακώσεων
9	<ul style="list-style-type: none"> • Μοτίβα δραστηριότητας στην αρχαιότητα: δεδομένα από τον ανθρώπινο σκελετό 	<ul style="list-style-type: none"> • Εκφυλιστικές παθήσεις των αρθρώσεων • Μυοσκελετικές αλλοιώσεις • Δομική προσαρμογή

10	<ul style="list-style-type: none"> Βιολογική απόσταση καισκελετική ποικιλομορφία 	<ul style="list-style-type: none"> Κατηγορίες δεδομένων βιο-απόστασης Χρονική διάσταση της βιοϊστορίας πληθυσμών Χωρική διάσταση της βιοϊστορίας πληθυσμών
11	<ul style="list-style-type: none"> Βιοαρχαιολογία και κοινό 	<ul style="list-style-type: none"> Διαχείριση οστεοαρχαιολογικού υλικού σε μουσεία και συλλογές Σύγχρονες μέθοδοι διάχυσης των ερευνητικών αποτελεσμάτων
12	<ul style="list-style-type: none"> Παρουσίαση εργασιών 	<ul style="list-style-type: none"> Παρουσίαση εργασιών Συζήτηση των αποτελεσμάτων με βάση τις σύγχρονες μεθόδους και θεωρίες Ανάπτυξη δεξιοτήτων παρουσίασης και επικοινωνίας των ερευνητικών αποτελεσμάτων
13	<ul style="list-style-type: none"> Ανακεφαλαίωση 	<ul style="list-style-type: none"> Ανακεφαλαίωση και επίλυση αποριών Ανατροφοδότηση φοιτητών/τριών για το μάθημα

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> Διαλέξεις στην τάξη Ενεργητική μάθηση (hands-onlearning) – Βιωματική μάθηση Ομαδοσυνεργατική μάθηση 												
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i></p>	<p>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία και στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p> <ul style="list-style-type: none"> Παρουσιάσεις PPT Διδακτικό υλικό, ανακοινώσεις και επικοινωνία μέσω της πλατφόρμας eClass Μελέτη από τους φοιτητές υποστηρικτικού υλικού σχετικού με το περιεχόμενο του μαθήματος Επικοινωνία με τους φοιτητές μέσω email 												
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i></p> <p><i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</i></p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th> <th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td> <td>39</td> </tr> <tr> <td>Εργασία</td> <td>50</td> </tr> <tr> <td>Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας</td> <td>27</td> </tr> <tr> <td>Εξετάσεις</td> <td>4</td> </tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td> <td>120</td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	39	Εργασία	50	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	27	Εξετάσεις	4	Σύνολο Μαθήματος	120
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου												
Διαλέξεις	39												
Εργασία	50												
Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	27												
Εξετάσεις	4												
Σύνολο Μαθήματος	120												
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i></p> <p><i>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Εκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</i></p> <p><i>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</i></p>	<p>Διαμορφωτική</p> <p>Δημόσια Παρουσίαση: 10% Εργαστηριακή Εργασία: 10% Εργασία (υποχρεωτική): 20% Γραπτή τελική εξέταση: 60%</p> <p>Προφορική εξέταση σε περίπτωση αίτησης από τον φοιτητή</p>												

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ελληνόγλωση:

1. Παπαγεωργοπούλου Χρ (επιμ.). (2016) Ειδικά θέματα σκελετικής ανθρωπολογίας, ταφονομίας και βιοαρχαιολογίας, Ηλεκτρονικά Ακαδημαϊκά Συγγράμματα
2. Larsen Clark Spencer. (2015) Βιοαρχαιολογία. Ερμηνεύοντας τη συμπεριφορά από τον ανθρώπινο σκελετό

Ξενόγλωση:

1. Jane E. Buikstra. (2009) Bioarchaeology. The Contextual Analysis of Human Remains
2. Pamela K. Stone. (2018) Bioarchaeological Analyses and Bodies. New Ways of Knowing Anatomical and Archaeological Skeletal Collections
3. Mark Q. Sutton. (2021) Bioarchaeology. An Introduction to the Archaeology and Anthropology of the Dead

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Εναλλακτικοί τρόποι εξέτασης μαθήματος σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης

Διδάσκων:	Χ. ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΥ
Τρόπος επικοινωνίας με διδάσκοντα	cpapage@he.duth.gr
Επόπτες/Επιτηρητές:	ΝΑΙ
Τρόποι εξέτασης:	Εργαστηριακή Εργασία: 10% Εργασία (υποχρεωτική): 20% Δημόσια Παρουσίαση: 10% Γραπτή τελική εξέταση: 60%
Οδηγίες υλοποίησης εξέτασης: (3)	<p>Εργαστηριακή Εργασία (10%): Η εργασία αυτή περιλαμβάνει την αναφορά των φοιτητών για τις επισκέψεις τους στο εργαστήριο και την πρακτική τους άσκηση σύμφωνα με τα εργαστηριακά πρωτόκολλα. Η αξιολόγηση εστιάζει στις πρακτικές δεξιότητες των φοιτητών, όπως η ικανότητα τήρησης των εργαστηριακών διαδικασιών, καθώς και στη σαφήνεια και πληρότητα της αναφοράς που καταθέτουν.</p> <p>Εργασία (Υποχρεωτική) (20%): Αυτή η εργασία προετοιμάζει τους φοιτητές για τη συγγραφή επιστημονικών ερευνών με στόχο τη δημοσίευση και τη συγγραφή της διπλωματικής τους εργασίας. Περιλαμβάνει ανασκόπηση βιβλιογραφίας και πρωτότυπη ανάλυση δεδομένων. Η αξιολόγηση επικεντρώνεται στην ικανότητα των φοιτητών να ανασκοπούν τη σχετική βιβλιογραφία, να αναλύουν δεδομένα και να κρίνουν την ποιότητα, τη συνάφεια και την πρωτοτυπία της εργασίας τους.</p> <p>Η επιλογή του θέματος της εργασίας θα πραγματοποιείται σε συνεργασία με τον διδάσκοντα κατά τη δεύτερη διάλεξη, ώστε να διασφαλιστεί επαρκής χρόνος προετοιμασίας της εργασίας και της παρουσίασης. Η τελική εργασία θα υποβάλλεται μέσω της πλατφόρμας eClass στον διδάσκοντα.</p> <p>Δημόσια Παρουσίαση (10%): Η δημόσια παρουσίαση αφορά την παρουσίαση της υποχρεωτικής εργασίας με τη δημιουργία παρουσίασης σε μορφή αρχείου ppt από τον φοιτητή. Η αξιολόγηση επικεντρώνεται στην ικανότητα των φοιτητών να παρουσιάζουν τη δουλειά τους με σαφήνεια, να απαντούν σε ερωτήσεις και να διαχειρίζονται συζητήσεις.</p> <p>Γραπτή Τελική Εξέταση (60%): Η τελική γραπτή εξέταση αξιολογεί την κατανόηση των βασικών θεωριών, εννοιών και αρχών του μαθήματος. Η εξέταση θα πραγματοποιείται δια ζώσης σε ημερομηνία και ώρα που θα ανακοινωθούν εκ των προτέρων, μαζί με τη χρονική διάρκεια και το περιεχόμενο της εξέτασης.</p>